

системного збагачення за рахунок природних ресурсів, решти населення та бюджетів усіх рівнів. На третьому рівні розташоване звичайне населення, де-факто позбавлене будь-яких прав та економічних можливостей, яке утримується в ярмі за рахунок системного «промивання мізків» через державні або олігархічні засоби масової інформації та пошук зовнішнього ворога [3, с. 58].

Методологія дослідження національної економіки України та система організації державної влади має враховувати ці негативні параметри та діяти всупереч, діаметрально протилежно до визначених мекшанських характеристик. При цьому не варто навіть щось вигадувати, а треба просто робити все навпаки.

Література:

1. Яковенко Р. В. Національна економіка : навч. посіб. [2-ге вид., випр.]. Кіровоград : „КОД”, 2010. 548 с.
2. Яковенко Р. В. Об'єктивна необхідність вивчення і дослідження національної економіки. *Розвиток економічної думки : зб. наук. праць*. Кіровоград : „Поліграф-сервіс”. 2014. Вип. 7. С. 5–15.
3. Яковенко Р. В. Система управління економікою російської федерації як визначальний фактор поразки у військовій агресії проти цивілізованого світу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 18. С. 56–61. DOI: 10.32702/2306-6814.2022.18.56.

Слатвінська Л. А.

кандидат економічних наук, доцент

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Безпрецедентні умови, в яких опинилась Україна внаслідок повномасштабного воєнного вторгнення росії, спровокували кардинальні зміни в усіх сферах суспільного життя, функціонуванні державних і недержавних інституцій в країні. Всупереч різноманітним прогнозам Україна не лише встояла, а й, незважаючи на дуже болючі втрати, героїчно виборює власну свободу й незалежність. Завдяки значній світовій підтримці економічна система України витримала потужні удари та змогла адаптуватись до нових обставин.

Протягом 2022 р. серйозні випробування відбувались на ринку туристичних послуг, однак відсутність статистичних даних значно обмежила можливості оцінки реального стану й характеру змін, що відбуваються в Україні.

Потреби в дослідженні про сучасний стан і перспективи розвитку суб'єктів туристичної діяльності, зумовлені необхідністю розроблення максимально ефективних заходів стимулювання відновлення матеріальних ресурсів, економічного розвитку і зайнятості, а також захисту найбільш уразливих груп на ринку туристичних послуг й планування програм післявоєнної відбудови України. Необхідно знати, чого потребуватимуть національна економіка, держава, армія, економіка туризму та яких людських ресурсів потребуватиме для цього Україна.

За підсумками 2022 р. ВВП країни скоротився більше ніж на 30%, значно знецінилася національна валюта, зросли ціни й істотно впав рівень доходів населення. Разом із цим, аналізуючи міграційні процеси за 2022-2023 рр. у результаті повномасштабної агресії рф проти України, що спричинила загрози особистій безпеці населення, відбувся масовий виїзд людей за кордон. Протягом 2022 р. з України виїхало майже 8 млн осіб. Водночас майже 5 млн стали внутрішньо переміщеними особами [1].

Не менш вагомими чинниками, що вплинули на ринок туризму, стали: активні бойові дії, руйнування інфраструктури, введення воєнного стану й мобілізації. Призов у лави ЗСУ суттєво вплинув на обсяги наймання працівників, призвів до змін обороту кадрів, зумовив особливості попиту й пропозиції, а також посилив дефіцит кадрів на ринку праці в індустрії туризму. За таких умов ні внутрішній, ні в'їзний туризм, на перший погляд, став неможливий. За результатами статистичного аналізу ми відстежуємо, що до бюджету є податкові надходження, а це означає що господарська діяльність підприємствами здійснюється, що вселяє оптимістичні настрої.

Нині за сприяння Державного агентства розвитку туризму України та громадських організацій здійснюється активна промоція України у світі як країни із потужним ресурсом національного матеріального і нематеріального культурного надбання та як перспективного туристичного ринку у повоєнний період на європейському та інших туристичних макрорегіонах.

Україна обрала європейський вектор розвитку, а туризм у Європі й надалі залишатиметься ключовим рушієм сталого зростання та створення робочих місць, сприяння та просування європейських цінностей, культурного різноманіття, європейського способу життя та громадянства ЄС у глобальному масштабі. Туризм займає центральне місце в економічних перспективах Європи. Він забезпечує понад 10% ВВП ЄС і забезпечує близько 12 мільйонів робочих місць переважно на малих і середніх підприємствах. Поміж ними, вони складають третій за величиною соціально-економічний вид діяльності в ЄС. Потреби галузі різноманітні та складні, на них впливає широкий спектр регулювання. Це третій за величиною соціально-економічний вид діяльності в ЄС. Його потенціал для зростання буде реалізований лише за умови координованої підтримки з боку політиків та інших зацікавлених сторін [2].

Перспективою для України є те, що розвиваючи сектор туризму за стандартами ЄС на внутрішньому ринку, національний туристичний сектор забезпечить ефективний розвиток суб'єктів туристичної діяльності.

Наше бачення перспектив розвитку сектору туризму полягає в тому, щоб Україна була:

- привабливим і стабільним напрямком для відвідувачів з Європи та всього світу;
- конкурентоспроможним ринком для заснування процесів туристичного бізнесу;
- вносила значний внесок у зростання та робочі місця.

Постійний успіх національного туризму України у складі європейського туризму вимагатиме:

- відкритого ринку послуг;
- конкурентоспроможного регуляторного та фіскального середовища для бізнесу;
- постійного вдосконалення відповідних візових режимів і перетину кордону;
- прозорості та усвідомленого вибору для споживачів;
- покращення інфраструктури та сервісу для відвідувачів;
- раціональне регулювання та впровадження цифрових технологій;
- підвищення обізнаності про соціальні, культурні та економічні переваги туризму.

Потенціал динамічності та масштабності розвитку туризму в Україні сприяють розвитку у загальноєвропейському просторі тому, що цей вид економічної діяльності, навіть в умовах несприятливої кон'юнктури туристичного ринку, спроможний зберегти позитивні тенденції розвитку, що зумовлюється поліфункціональним характером господарської діяльності, високою мірою автономності та універсальності усіх складових феномену туризму як соціо-еколого-економічного явища.

Варто відзначити, що економічний внесок сектору туризму знаходиться перед великими можливостями з одного боку і під загрозою, з іншого, через тиск конкуренції та самовдоволення щодо постійної привабливості Європи.

Також, існує різноманітна політика, що впливає на туризм, зокрема, в першу чергу це – безпека; візові режими; оподаткування; захист прав споживачів і пасажирів; робочі місця та зростання; транспортна інфраструктура; екологічний менеджмент; енергія; зовнішні відносини; внутрішні інвестиції. Прогрес більшості вітчизняних суб'єктів туристичної діяльності буде важким у воєнний та повоєнний періоди в Україні, оскільки компетентність у сфері туризму розподіляється на місцевому, національному та європейському рівнях.

Щоб досягти успіху, туризм має бути пріоритетом України на вищому рівні. Інтереси суб'єктів господарської діяльності індустрії туризму та профільних міністерств і політиків мають бути узгоджені, щоб потенціал туризму міг бути реалізований. Це спричинить ефективну розробку стратегічної політики та її координацію, яка включає відповідні консультації з суб'єктами туристичної діяльності.

Література:

1. РИНОК ПРАЦІ УКРАЇНИ 2022–2023: стан, тенденції та перспективи. URL: https://solidarityfund.org.ua/wp-content/uploads/2023/04/ebrd_ukraine-lm-1.pdf (дата звернення 28.11.2023)
2. NET Manifesto. URL: <https://net-tourism.eu/manifesto> (дата звернення 28.11.2023).

Слободянюк П.М., здобувач гр. УФЕБ-22М
Фомічов К.С., канд. юрид. наук., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД В ДІЯЛЬНОСТІ НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Ефективність сучасного управління проектами як трансформаційної технології була продемонстрована в усьому світі через його здатність успішно впроваджувати складні програми та проекти для організацій різного спрямування, в тому числі неприбуткових.

Впровадження проектного підходу значною мірою покладається на широкий спектр інструментів, технологій і знань. Ці ресурси необхідні для досягнення оптимальних результатів у плануванні та виконанні проекту. Розуміння проектного підходу вимагає глибокого володіння методологією управління проектами, а також різними технологіями та інструментами. Основні сфери уваги включають мережеве планування, управління ресурсами, управління часом і витратами, контроль якості та управління ризиками проекту [1].

За визначенням С. Д. Бушуєва, управління проектами передбачає застосування знань, навичок, методів та інструментів для ефективного управління та виконання завдань проекту з метою виконання вимог і бажань усіх стейкхолдерів [2].

Управління проектом виходить за межі конкретного проекту, охоплюючи низку завдань управління, організаційних дій, методів і ресурсів, які спрямовані на досягнення загальної мети всієї діяльності проекту.

Перехід від традиційного проектного підходу до моделі управління проектом циклом у неприбуткових організаціях є відповіддю на наявність різноманітних негативних факторів, які перешкоджали ефективній реалізації креативних ідей у цій сфері. Ці фактори включають: погано аргументоване та неоднозначне визначення проблеми; нечітке визначення цільової групи; відсутність посилення на минулий досвід вирішення подібних проблем як на місцевому, так і на міжнародному рівнях; відсутність прогнозу результатів зусиль з вирішення проблеми; слабкий розвиток цільових структур; відсутність логічного